

RODZINA DZIECKA NIEPEŁNOSPRAWNEGO. Zestawienie bibliograficzne w wyborze

Opracowanie: Lucyna Jabłeka. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. J. Lompy w Katowicach Filia w Pszczynie.

Opublikowano 14.02.2012

WYDAWNICTWA ZWARTE

1. Autyzm i przywiązanie : [studia nad interakcjami dzieci z autyzmem i ich matek] / Ewa Pisula. – Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2003. - 160 s.
2. Dziecko autystyczne w środowisku rodzinnym i szkolnym / Tadeusz Gałkowski. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1995. – 271 s.
3. Dziecko niepełnosprawne w rodzinie : praca zbiorowa / pod red. Ireny Obuchowskiej. Wyd. 3 zm.– Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1999. – 607 s.
4. Dziecko umysłowo upośledzone w rodzinie : studium porównawcze / Franciszek Wojciechowski. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1990. – 179 s.
5. Młodzież umysłowo upośledzona w rodzinie i w środowisku pracy / Krystyna Boczar. – Warszawa : Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych, 1981. – 160 s.
6. Opieka i wychowanie w rodzinie dziecka upośledzonego umysłowo w stopniu lekkim / Alicja Kozubska. - Bydgoszcz : Wydaw. Uczelniane Akademii Bydgoskiej, 2000. – 233 s.
7. Osobliwości zabiegów terapeutycznych w otwartym środowisku społecznym / pod red. nauk. Anny Klinik. - Kraków : "Impuls", 2010. – 149 s.
8. Podmiotowa rola rodziców w rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych : materiały z międzynarodowego polsko-holenderskiego sympozjum (18-19 lutego 1992) / pod red. Ryszarda Kosteckiego i Aleksandry Maciarz. – Zielona Góra : Wyższa Szkoła Pedagogiczna, 1993. – 141 s.
9. Rodzina osób z niepełnosprawnością intelektualną wobec wyzwań współczesności : heurystyczny wymiar ludzkiej egzystencji / red. nauk. Agnieszka Żyta. – Toruń : "Akapi", 2010. – 212 s.
10. Rodzina z dzieckiem z niepełnosprawnością / pod red. Ewy Pisuli, Doroty Danielewicz. – Gdańsk : "Harmonia", 2007. – 252 s.
11. Zjawisko wypalenia wśród matek dzieci niepełnosprawnych / Małgorzata Dąbrowska. – Kraków : "Impuls", 2005. – 235 s.
12. Znaczenie postaw rodziców w procesie usprawniania dzieci z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego / Jadwiga Ślenzak ; Polska Akademia Nauk. Komitet Psychologiczny. – Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1978. – 94 s.

FRAGMENTY WYDAWNICTW ZWARTYCH

1. Aktualne problemy wsparcia społecznego osób niepełnosprawnych / pod red. Grażyny Kwaśniewskiej, Anny Wojnarskiej ; [aut. Beata Antoszevska et al.]. – Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej , 2004. – S. [73]-193 : Komponenty wsparcia społecznego rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym
2. Autyzm : jak pomóc rodzinie / Peter Randall, Jonathan Parker. – Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2001. – S. 29-40 : Co czują rodzice? ; S. [144]-185 : Wpływ autyzmu na rodziców
3. Autyzm wczesnodziecięcy : diagnoza, przebieg, leczenie / Hanna Jaklewicz. – Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 1993. – S. 36-42 : Dziecko autystyczne i jego rodzice

4. Człowiek z niepełnosprawnością intelektualną : praca zbiorowa. T. 1 , Wybrane problemy osobowości, rodzin i edukacji osób z niepełnosprawnością intelektualną / pod red. Zdzisławy Janiszewskiej-Nieścioruk. – Kraków : "Impuls", 2003. – S. 101-[191] : Problemy rodzin osób z niepełnosprawnością intelektualną
5. Działania rodziny na rzecz integracji z rówieśnikami dzieci niewidomych w wieku przedszkolnym / Danuta Osik, Jolanta Ostasz // W: Nowatorskie i alternatywne metody w teorii i praktyce pedagogiki specjalnej : przewodnik metodyczny : praca zbiorowa / pod red. Władysława Dykcika i Barbary Szychowiak. – Poznań : Wydaw. Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza , 2001. – S. [249]-258
6. Dzieci specjalnej troski / Tadeusz Gałkowski. – Wyd. 2. – Warszawa : "Wiedza Powszechna", 1979. – S. 215-[240] : Rola i zadania rodziców
7. Dzieci specjalnej troski : psychologiczne podstawy rehabilitacji dzieci opóźnionych umysłowo / Tadeusz Gałkowski. – Warszawa : "Wiedza Powszechna", 1972. – S. 241-269 : Rola i zadania rodziców
8. Dzieci z zespołem Downa : poradnik dla rodziców / Cliff Cunningham. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1992. – S. 45-73 : Wpływ dziecka z zespołem Downa na rodzinę
9. Dziecko autystyczne w środowisku rodzinnym i szkolnym / Tadeusz Gałkowski. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1995. – 271 s.
10. Dziecko niepełnosprawne : rozwój i wychowanie / red. Elżbieta M. Minczakiewicz. - Kraków : "Impuls", 2003. – S. 73-[124] : Rodzina w wychowaniu dziecka niepełnosprawnego w okresie przemian
11. Dziecko ryzyka a wychowanie : elementarz dla rodziców / Elżbieta Maria Minczakiewicz, Barbara Grzyb, Łukasz Gajewski. - Wyd. 2. - Kraków : "Impuls", 2005. – S. 61-78 : Model wychowania dziecka w rodzinie znaczącym predyktorem jego wychowania
12. Dziecko upośledzone umysłowo w rodzinie / Ewa Garlicka // W: Jak przygotować do życia dziecko umysłowo upośledzone / Ignacy Wald [et al.] ; pod red. Ignacego Walda. - Warszawa : Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, 1972. – S. [70]-100
13. Dziecko zagubione w rzeczywistości : historia autyzmu od czasów baśni o wróżkach, fikcja literacka i rzeczywistość kliniczna / Alfred Brauner, Françoise Brauner. – Wyd. 2. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1993. – S. 215-232 : Rodzice dzieci autystycznych
14. Dziecko, którego rozwój emocjonalno-poznawczy nie przekracza pierwszego roku życia : diagnoza, zasady terapii i ocena efektów zajęć / Maria Piszczek. – Warszawa : Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, 2006. – S. 82-87 : Informacje o rodzinie, jej potrzebach oraz stosowanych przez nią sposobach radzenia sobie z nietypowymi zachowaniami dziecka
15. Elementarz dla rodziców : dziecko ryzyka a wychowanie / Elżbieta Maria Minczakiewicz, Barbara Grzyb, Łukasz Gajewski. – Kraków : "Impuls", 2003. – S. 61-78 : Model wychowania dziecka w rodzinie znaczącym predyktorem jego wychowania
16. Funkcjonowanie psychospołeczne osób niepełnosprawnych umysłowo / Ryszard Kościelak. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1996. – S. 40-138 : Środowisko rodzinne upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim
17. Jak pomagać rodzicom dzieci z autyzmem / Ewa Pisula // W: Nowatorskie i alternatywne metody w teorii i praktyce pedagogiki specjalnej : przewodnik metodyczny : praca zbiorowa / pod red. Władysława Dykcika i Barbary Szychowiak. – Poznań : Wydaw. Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza , 2001. – S. [259]-264
18. Kontakty rodziców z dzieckiem niewidomym w młodszym wieku szkolnym uczącym się w szkole specjalnej / Danuta Osik W: Wspomaganie rozwoju uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi / pod red. Danuty Osik, Anny Wojnarskiej. – Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2001. – S. [201]-206

19. Małe dziecko z autyzmem : [diagnoza i terapia] / Ewa Pisula. – Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2005. – S. [131]-138 : Rodzice w terapii małego dziecka z autyzmem
20. Niepełnosprawne dziecko, jego sytuacja we wczesnym dzieciństwie, możliwości pomocy / Hedi Jantsch // W: Uczmy się żyć razem : niepełnosprawne dzieci w przedszkolu : praca zbiorowa / pod red. Giseli Hundertmarck. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1993. – S. 13-18
21. Niesłyszący, głusi, głuchoniemi : wyrównywanie szans / Bogdan Szczepankowski. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1999. – S. 181-186 : Dziecko niesłyszące w rodzinie
22. Niewidomi wśród widzących / Tadeusz Majewski. – Warszawa : Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, 1973. – S. 137-146 : Nasze dziecko jest niewidome
23. O wychowaniu dzieci upośledzonych umysłowo : poradnik dla rodziców i nauczycieli / Józef Kubeczko. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1974. – S. 56-71 : Wychowanie dzieci upośledzonych umysłowo w rodzinie
24. Oblicza upośledzenia / Małgorzata Kościelska. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 1995. – S. 41-[96] : Rodzinny obraz upośledzenia
25. Odpowiedzialni rodzice : z doświadczeń psychologa / Małgorzata Kościelska. – Kraków : "Impuls", 2011. – S. [25]-33 : Jak się zmienia odpowiedzialność rodziców, kiedy dzieciom grozi upośledzenie rozwoju
26. Osoba z niepełnosprawnością w systemie rehabilitacji, edukacji i wsparcia społecznego / pod red. Czesława Kosakowskiego, Amadeusza Krause, Agnieszki Żyła. - Olsztyn : Wydaw. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, cop. 2007. – S. [339]-383 : Wsparcie osób z niepełnosprawnością oraz ich rodzin
27. Oswoić ADHD : przewodnik dla rodziców i nauczycieli dzieci nadpobudliwych psychoruchowo / Beata Chrzanowska, Justyna Świąćicka. - Wyd. popr. – Warszawa : "Difin", 2006. – S. [40]-53
28. Płaszczyzny wykluczenia społecznego osób niepełnosprawnych intelektualnie i ich rodzin / Ilona Fajfer // W: Wspólne i swoiste zagadnienia edukacji i rehabilitacji osób z upośledzeniem umysłowym / red. nauk. Zenon Gajdzica. – Sosnowiec : "Humanitas", 2008. – S. 39-48
29. Podmiotowa rola rodziców w edukacji integracyjnej uczniów z wadą słuchu / Agnieszka Sakowicz-Boboryko // W: Wspomaganie rozwoju uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi / pod red. Danuty Osik, Anny Wojnarskiej. – Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2001. – S. [181]-186
30. Pomoc i poradnictwo rodzinie dziecka z wadą słuchu / Grażyna Gunia // W: Dziecko z trudnościami w rozwoju / Stanisław Mihilewicz (red.). – Kraków : "Impuls", 2001. – S. 103-[119]
31. Pomoc we wczesnym wychowaniu dziecka niepełnosprawnego w rodzinie – uwagi teoretyczne i praktyczne / Urszula Klajmoch-Lech // W: Rodzina i szkoła wobec realiów i wyzwań XXI wieku : praca zbiorowa / pod red. Danuty Kocurek. – Kraków [etc.] : "Scriptum", 2010 . – S. [49]-56
32. Postawy rodzicielskie a formy agresji dzieci lekko upośledzonych umysłowo / Zenon Gajdzica // W: Psychopatologia i psychoprofilaktyka : przejawy narkomanii, alkoholizmu, przemocy, zaburzeń psychicznych w rodzinie i szkole oraz możliwości im przeciwdziałania : materiały z ogólnopolskiej konferencji [...] / red. Andrzej Margasiński, Beata Zajęcka. – Kraków : "Impuls", 2000. – S. [53]-62
33. Postawy rodzicielskie a zachowanie przystosowawcze dzieci z zespołem mózgowego porażenia dziecięcego // W: Wybrane uwarunkowania rehabilitacji osób niepełnosprawnych / pod red. nauk. Jerzego Rottermunda i Anny Klinik ; przy współud. Sylwii Wrony. – Kraków : "Impuls", 2005. – S. [167]-179
34. Postawy rodziców / Bożena Hołyńska // W: Rehabilitacja małych dzieci z wadą słuchu / Maria Góralówna, Bożena Wołyńska. – Warszawa : Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, 1984. – S. 11-20

35. Postawy rodziców wobec możliwości integracji szkolnej dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych / Bożena Bobeł // W: Integracja osób niepełnosprawnych w edukacji i interakcjach społecznych / red. Zdzisław Kazanowski, Danuta Osik-Chudowolska. – Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej , 2003. – S. [327]-331
36. Postawy wobec rehabilitacji rodzin wychowujących dziecko niepełnosprawne / Grażyna Kwaśniewska // W: Integracja osób niepełnosprawnych w edukacji i interakcjach społecznych / red. Zdzisław Kazanowski, Danuta Osik-Chudowolska. – Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej , 2003. – S. [113]-120
37. Praca z rodzicami / Ingrid Schult // W: Uczmy się żyć razem : niepełnosprawne dzieci w przedszkolu : praca zbiorowa / pod red. Giseli Hundertmarck. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1993. – S. 63-72
38. Problemy funkcjonowania matek i ojców dzieci z niepełnosprawnością – analiza narracji / Małgorzata Sekułowicz // W: Edukacyjne i rehabilitacyjne konteksty rozwoju osób z niepełnosprawnością w różnych okresach ich życia / pod red. Zofii Palak, Anny Bujnowskiej, Agnieszki Pawlak. – Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2010. – S. [47]-67
39. Problemy funkcjonowania rodziny z osobą niepełnosprawną w relacjach wewnętrznych i zewnętrznych / Władysław Dykcik // W: Sfery życia osób z niepełnosprawnością intelektualną / pod red. nauk. Zdzisławy Janiszewskiej-Nieścioruk. – Kraków : "Impuls", 2005. – S. [29]-49
40. Przewodnicy w świecie ciszy : poradnik dla rodziców dzieci z wadą słuchu / Joanna Domeradka-Kowalkowska. - Kraków : "Impuls" , 2008. – S. [9]-21 : Rola środowiska rodzinnego w kształtowaniu języka dzieci z uszkodzonym słuchem
41. Przystosowanie społeczne młodzieży niewidomej / Zofia Sękowska. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1991. – S. 38-42 : Środowisko rodzinne
42. Psychologia dziecka głuchego / Tadeusz Gałkowski, Irmína Kaiser-Grodecka, Jadwiga Smoleńska. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe., 1976. – S. 157-169 : Rodzice w procesie rehabilitacji dziecka głuchego ; S. 169-177 : Badania własne dotyczące postaw rodziców dzieci głuchych
43. Psychospołeczne funkcjonowanie osób z zespołem Downa / Ewa Zasepa. – Warszawa : Wydaw. Akademii Pedagogiki. Specjalnej, 2008. – S. 31-64
44. Psychoterapia dzieci niepełnosprawnych ruchowo / Gill Brearley ; tł. [z ang.] Małgorzata Dońska-Olszko. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1999. – S. 16-18 : Uczucia rodziców
45. Rodzeństwo osób z autyzmem – wspólny obszar działań pedagoga specjalnego / Sylwia Nosarzewska // W : Osoba z niepełnosprawnością w systemie rehabilitacji, edukacji i wsparcia społecznego / pod red. Czesława Kosakowskiego, Amadeusza Krause, Agnieszki Żyta. - Olsztyn : Wydaw. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, cop. 2007. – S. [318]-323
46. Rodzice w trudnej sytuacji wychowania dziecka niepełnosprawnego intelektualnie / Małgorzata Karwowska // W: Sfery życia osób z niepełnosprawnością intelektualną / pod red. nauk. Zdzisławy Janiszewskiej-Nieścioruk. – Kraków : "Impuls", 2005. – S. [51]-61
47. Rodzicielskie wsparcie szansą dla rozwoju małego dziecka / Iwona Hęćka // W: Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka / pod red. nauk. Beaty Cytowskiej i Barbary Winczury. – Kraków : "Impuls", 2006 . – S. [127]-142
48. Rodzina dziecka z niepełnosprawnością partnerem w procesie rehabilitacji / Iwona Myśliwczyk // W: Osoba z niepełnosprawnością w systemie rehabilitacji, edukacji i wsparcia społecznego / pod red. Czesława Kosakowskiego, Amadeusza Krause, Agnieszki Żyta. – Olsztyn : Wydaw. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, cop. 2007. – S. [161]-166
49. Rodzina i dziecko z ograniczoną sprawnością w pierwszych trzech latach życia / Małgorzata Ohme // W: Droga do samodzielności : jak wspomagać rozwój dzieci i młodzieży z ograniczeniami sprawności / [aut.] Anna Izabela Brzezińska [et al.]. - Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne., 2009. - S. [51]-93

50. Rodzina i personel placówek opiekuńczych w procesie edukacji osób z głębokim upośledzeniem umysłowym / Sylwia Wrona // W: Wspólne i swoiste zagadnienia edukacji i rehabilitacji osób z upośledzeniem umysłowym / red. nauk. Zenon Gajdzica. – Sosnowiec : "Humanitas", 2008. – S. 125-134
51. Rodzina w terapii dziecka z autyzmem / Ewa Pisula // W: Terapia i edukacja osób z autyzmem : wybrane zagadnienia / pod red. Doroty Danielewicz i Ewy Pisuli. – Warszawa : Wydaw. Akademii Pedagogiki Specjalnej, 2003. – S. 115-135
52. Rola ojca w procesie rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego / Przemysław Kaniok // W: Osoba z niepełnosprawnością w systemie rehabilitacji, edukacji i wsparcia społecznego / pod red. Czesława Kosakowskiego, Amadeusza Krause, Agnieszki Żyta. – Olsztyn : Wydaw. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, cop. 2007. – S. [153]-160
53. Rola rodziców dzieci z wadą słuchu z ich wczesnej rehabilitacji / Marzena Klaczak // W: Trudności w komunikowaniu się osób z uszkodzonym słuchem : materiały z II ogólnopolskiej konferencji lekarzy, psychologów, pedagogów specjalnych i logopedów [Bydgoszcz 31.08 - 02.09.1995 r.] / red. Roman Ossowski ; Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Bydgoszczy. – Bydgoszcz : Wydaw. Uczelniane WSP , 1996. – S. [201]-211
54. Specjaliści a rodzina dziecka niepełnosprawnego – elementy relacji / Grażyna Kwaśniewska // W: Sfery życia osób z niepełnosprawnością intelektualną / pod red. nauk. Zdzisławy Janiszewskiej-Nieścioruk. – Kraków : "Impuls", 2005. – S. [63]-71
55. Społeczne i ekonomiczne funkcjonowanie rodzin dzieci z porażeniem mózgowym – barierą czy szansą ich integracji? / Monika Parchomiuk // W: Integracja osób niepełnosprawnych w edukacji i interakcjach społecznych / red. Zdzisław Kazanowski, Danuta Osik-Chudowolska. – Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej , 2003. – S. [103]-111
56. Struktura relacji w rodzinie a funkcjonowanie dzieci niepełnosprawnych umysłowo wychowywanych przez samotne matki : wstępne doniesienie z badań // W: Aktualne problemy wspomagania rozwoju dzieci niepełnosprawnych / red. Stanisława Mihilewicz. – Kraków : "Impuls", 2000. – S. 107-[114]
57. Stymulacja od podstaw : jak stymulować rozwój osób głęboko wielorako niepełnosprawnych / Andreas Fröhlich. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1998. – S. 32-[38]
58. Sytuacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w społeczeństwie polskim / Marta Komorska. – Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2000. – S. 75-96 : Dzieci i młodzież niepełnosprawna w rodzinie
59. Sytuacja rodzin dzieci niepełnosprawnych / Andrzej Twardowski // W: Dziecko niepełnosprawne w rodzinie : praca zbiorowa / pod red. Ireny Obuchowskiej. - Wyd. 2. - Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1995. – S. 18-54
60. Sytuacja rodzin dzieci niepełnosprawnych / Andrzej Twardowski // W: Dziecko niepełnosprawne w rodzinie : praca zbiorowa / pod red. Ireny Obuchowskiej. - Wyd. 3 zm. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1999. – S. 18-[54]
61. Trajektoria narodzin upośledzonego dziecka / Elżbieta Zakrzewska-Manterys // W: Upośledzenie w społecznym zwierciadle / pod red. Andersa Gustavssona i Elżbiety Zakrzewskiej-Manterys. - Warszawa : "Żak" , 1997. – S. [197]-254
62. Tworzenie roli matki dziecka niepełnosprawnego / Violetta Będkowska-Heine // W: Wybrane zagadnienia psychopatologii rozwoju dzieci, młodzieży i dorosłych : praca zbiorowa / pod red. Stanisławy Mihilewicz. – Kraków : "Impuls", 2003. – S. 77-[92]
63. Upośledzenie umysłowe : teoria i praktyka rehabilitacji / Stanisław Kowalik. – Warszawa ; Poznań : Państwowe Wydawnictwo Naukowe., 1989. – S. 184-233 : Udział rodziny w procesie rehabilitacji osób upośledzonych umysłowo
64. Wątki zaniedbane, zaniechane, nieobecne w procesie edukacji i wsparcia społecznego osób niepełnosprawnych : praca zbiorowa / pod red. Zenona Gajdzicy i Anny Klinik. – Katowice : Wydaw. Uniwersytetu. Śląskiego, 2004. – S. [57]-104 : Rodzinne uwarunkowania rozwoju dziecka niepełnosprawnego

65. Wczesna diagnoza i terapia zaburzeń autystycznych : metoda krakowska / Jagoda Cieszyńska. – Kraków : Omega Stage Systems - Jędrzej Cieszyński, 2011. – S. [124]-159 : Terapia psychologiczna
66. Wczesna pomoc dziecku głębiej upośledzonemu i jego rodzinie / Dorota Łakomy, Małgorzata Trojańska // W: Usprawnienie, wychowanie i nauczanie osób z głębszym upośledzeniem umysłowym / pod red. Jana Pileckiego. - Wyd. 2 zm. – Kraków : Wydaw. Naukowe Akademii Pedagogicznej, 2002. – S. [33]-39
67. Wczesna pomoc psychopedagogiczna rodzinie dziecka z upośledzeniem umysłowym // W: Osoba niepełnosprawna i jej miejsce w społeczeństwie : materiały z sympozjum "Wartość osoby upośledzonej i jej miejsce w społeczeństwie" KUL 18-20 lutego 1985 r. / pod red. Doroty Kornas-Bieli. – Lublin : Redakcja Wydawnictw KUL , 1988. – S. 61-77
68. Wrażliwość empatyczna dzieci z dysfunkcją narządu ruchu a ich środowisko rodzinne / Anna Gasiulowa. – Bydgoszcz : Wydaw. Uczelniane WSP, 1993. – S. [29]-36 : Rola rodziny w kształtowaniu zachowań empatycznych dzieci niepełnosprawnych ruchowo
69. Wspieranie rodziny dziecka niepełnosprawnego umysłowo : (w kontekście społecznych zmian) / Małgorzata Karwowska. - Kraków : "Impuls", 2003. – S. 24-[38] : Rodzina dziecka niepełnosprawnego umysłowo jako biorca i dawca społecznego wsparcia
70. Współpraca szkoły specjalnej z domem rodzinnym : z badań eksperymentalnych szkoły podstawowej dla umysłowo upośledzonych / Halina Borzyszkowska. – Warszawa : Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, 1971. – S. 19-27 : Sytuacja dziecka umysłowo upośledzonego w rodzinie
71. Wychowanie niewidomego dziecka / Wanda Szuman . – Warszawa : Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych , 1961. – S. 68-73 : Wpływ ślepoty dziecka na rodziców
72. Znaczenie rodziny dla jakości życia osoby niepełnosprawnej / Bożena Balcerzak-Paradowska // W: Przeciw wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych / red. nauk. Lucyna Frąckiewicz. – Warszawa : Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, 2008. – S. [27]-41

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

1. Charakterystyka postaw rodziców wobec dzieci niedowidzących / Anna Paszkowska-Rogacz // Psychologia Wychowawcza. – 1988, nr 3, s. 324-336
2. Czynniki determinujące postawy rodzicielskie wobec dzieci upośledzonych umysłowo / Henryk Gąsior // Chowanna. – 2004, T. 1, s. 36-50
3. Lęki i nadzieje dotyczące przyszłości dziecka w wypowiedziach rodziców osób niepełnosprawnych intelektualnie / Anna Szczepaniak // Edukacja : Studia, Badania, Innowacje. - 2008, nr 4, s. 102-108
4. Macierzyństwo i ojcostwo rodziców dzieci niepełnosprawnych / Teresa Zbyrad // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. – 2011, nr 6, s. 28-34
5. Poczucie samotności dzieci niepełnosprawnych intelektualnie w zależności od postaw rodzicielskich / Andrzej Giryński // Szkoła Specjalna. – 2004, nr 1, s. 3-18
6. Postawy macierzyńskie jako czynnik powodzenia w matematyce dzieci lekko upośledzonych umysłowo / Joanna Głodkowska // Zagadnienia Wychowawcze a Zdrowie Psychiczne. – 1984, nr 5/6, s. 59-68
7. Postawy rodzicielskie a sytuacja szkolna uczniów z zaburzeniami mowy / Elżbieta Minczakiewicz // Zagadnienia Wychowawcze a Zdrowie Psychiczne. – 1988, nr 1, s. 39-47
8. Postawy rodzicielskie a zachowania prospołeczne dzieci o obniżonej sprawności umysłowej / Andrzej Giryński // Ruch Pedagogiczny. – 1986, nr 1/2, s. 185-197

9. Postawy rodzicielskie matek i ojców dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim a ich wrażliwość empatyczna / Halina Kasprzyk // *Chowanna*. – 2001, T. 2, s. 46-62
10. Postawy rodziców dzieci głębiej upośledzonych umysłowo / Bożena Janosz // *Szkoła Specjalna*. – 1989, nr 4, s. 243-249
11. Refleksje nad rozwojem społecznym dziecka niepełnosprawnego intelektualnie w kontekście przygotowania go do podjęcia roli ucznia / Urszula Wrótniak // *Chowanna*. – 2004, T. 1, s. 51-60
12. Rodzic w terapii dziecka z zaburzeniami komunikacji językowej / Joanna Frąckiewicz // *Szkoła Specjalna*. – 2007, nr 4, s. 260-268
13. Rodzice dzieci z niepełnosprawnością : od biernej izolacji do czynnej subkultury / Agnieszka Żyta, Sylwia Nosarzewska // *Wychowanie Na Co Dzień*. – 2010, nr 6, s. 15-18
14. Rodzice w oczach rodziców - grupa rodziców dzieci o zaburzonym rozwoju jako grupa odniesienia / Agnieszka Masłowiecka // *Edukacja : studia, badania, innowacje*. – 2009, nr 3, s. 115-119
15. Rodzina wychowująca dziecko upośledzone jako podmiot szczególnej troski społeczeństwa i instytucji pomocowych / Norbert Pikuła // *Częstochowski Biuletyn Oświatowy*. – 2010, nr 1, s. 43-51
16. Skala postaw rodzicielskich / Mieczysław Płopa // *Psychologia Wychowawcza*. – 1987, nr 5, s. 552-567
17. Stan zaspokojenia potrzeb rozwojowych dziecka niepełnosprawnego jako wyznacznik jego odporności psychicznej / Lidia Marszałek // *Szkoła Specjalna*. – 2006, nr 3, s. 180-193
18. Sytuacja psychologiczna rodzeństwa dzieci z niepełnosprawnościami. Cz. 1-2 / Andrzej Twardowski // *Szkoła Specjalna*. – T. 72, nr 2 (2011), s. 91-101 ; T. 72, nr 3 (2011), s. 188-196
19. Środowisko rodzinne a nieprzystosowanie społeczne dzieci i młodzieży : (na przykładzie uczniów z lekkim upośledzeniem umysłowym) / Bogumiła Bobik // *Szkoła Specjalna*. – 2007, nr 5, s. 373-380
20. Uczniowie niepełnosprawni w rodzinie i szkole masowej / Krystyna Błeszyńska // *Nowa Szkoła*. – 1991, nr 10, s.594-597
21. Upośledzenie dziecka jako niesprawiedliwość zadana przez los i ludzi : doświadczenia matek / Ewa Kramarczyk // *Psychologia Wychowawcza*. – 1989, nr 4, s. 412-423
22. Wpływ postaw rodzicielskich na rozwój społeczny dzieci z mózgowymi niedowładami kończyn / Gabriela Chojnacka-Szawłowska, Kazimierz Szawłowski // *Szkoła Specjalna*. – 1986, nr 4, s. 257-260
23. Współpraca szkoły z rodziną dzieci upośledzonych umysłowo / Magdalena Krawczonek // *Dyrektor Szkoły*. – 2007, nr 12, s. 16-18
24. Współpraca z rodzicami w WWR / Ewa Kuliga // *Psychologia w Szkole*. – 2010, nr 2, s. 135-140
25. WWR... czy to w ogóle jest możliwe? / Nela Grzegorzczak-Dłuciak, Ewa Kuliga // *Psychologia w Szkole*. - 2010, nr 2, s. 125-134
26. Wybrane problemy kształtowania się postaw rodzicielskich wobec dzieci z odchyleniami od normy / Krystyna Błeszyńska // *Problemy Rodziny*. – 1991, nr 1, s. 1-6